

BUPL MENER OM DIGITALISERING

Smartphones, tablets, Facebook og robotter. Digitale medier er for længst rykket ind i daginstitutioner, skoler og fritidsinstitutioner. De nye teknologier giver mange pædagogiske muligheder, men man skal bruge digitaliseringen med omtanke. Der er brug for digital dannelse – og pædagogerne spiller en vigtig rolle i at støtte børn og unge i at navigere i det digitale univers.

1 HVAD MENER BUPL OM DEN STIGENDE DIGITALISERING I DAGINSTITUTIONERNE?

Digitalisering får en stadig større betydning i livet og i samfundet, så det er kun naturligt, at det også smitter af i daginstitutionerne og indgår i dagtilbudsloven. Men den digitale dimension stiller nye krav til pædagogernes professionstænkning og praksis. Det er vigtigt, at pædagogerne er klædt på til den digitale udvikling og hele tiden holder fast i, at digitale medier kun anvendes, når det giver mening pædagogisk set. Digitale medier skal primært være redskaber til at kommunikere, undersøge og eksperimentere sammen med børnene. Det er vigtigt, at den enkelte daginstitution finder en god balance mellem det digitale og det analoge, i tæt dialog med ledelsen og forældrene.

Derfor mener BUPL, at digitaliseringen kræver nysgerrighed, kritisk stillingtagen og metodefrihed til at anvende de redskaber, som skaber størst muligt værdi for børnene.

2 HAR DIGITALISERINGEN ÆNDRET PÅ DEN PÆDAGOGISKE TILGANG I DAGINSTITUTIONERNE?

Digitaliseringen har udvidet den pædagogiske værktøjskasse med nye redskaber. Der er kommet flere muligheder for at undersøge, eksperimentere og skabe. Vejen fra tanke til handling er blevet kortere, hvilket giver bedre mulighed for at improvisere. Pædagogerne kan f.eks. hurtigere finde et lydspor til en sangleg på en iPad. Eller lave små bøger og små film med børnenes egne tegninger, billeder og fortællinger. Det er også blevet nemmere at samarbejde og dele erfaringer på tværs af tid og sted med kolleger, forældre osv. Men vi skal stadig være meget opmærksomme på, hvad de nye medier betyder for børn og unge. Vi skal være åbne, men samtidig kritiske og reflekterende.

Derfor mener BUPL, at der skal være tid til at sætte sig ind i de nye digitale muligheder, afprøve, evaluere og følge op på erfaringerne med kollegaerne og sammen med børnene.

3 HVAD SKAL MAN UNDGÅ I RELATION TIL DIGITALISERINGEN OG FORÆLDRENES BEKYMRING?

Man skal holde fast i, at brugen af digitale redskaber altid skal understøtte den pædagogiske kerneopgave. Der er forældre, som udtrykker bekymring over brugen af iPads, så det er vigtigt, at man er i dialog med forældrene om betydningen af digitale redskaber for børns leg, udvikling og læring. Men ligesom digitale medier ikke skal være tidsfordriv og børneparkering, skal man passe på med at komme i den anden grøft, hvor brugen af digitale medier reducerer leg til middel for læring af noget bestemt, som fx tal og bogstaver.

Derfor mener BUPL, at pædagoger skal vurdere om de digitale programmer understøtter et bredt læringsyn, der fremmer udvikling af børns kreativitet, fællesskab og samarbejde.

4

HVORDAN KAN PÆDAGOGER I DAGINSTITUTIONER, FRITIDSINSTITUTIONER OG SKOLER BLIVE BEDRE TIL DIGITALISERINGEN?

Pædagoger skal selv lege med digitale medier for at blive gode til at bruge dem. De skal udforske muligheder og begrænsninger på en legende måde. Derved får pædagoger en bedre forståelse for børns perspektiver og måde at tilgå digitale medier, samtidig med at de selv lærer at anvende dem. Pædagoger kan med fordel inddrage børnene i relevante processer, lige fra planlægning, dokumentation og evaluering til kommunikation og formidling.

Derfor mener BUPL, at den legende tilgang skal være drivkraften for en motiveret og engageret brug af digitale medier i daginstitutioner, fritidsinstitutioner og skoler for både pædagoger og børn.

5

HVAD BETYDER DIGITALISERINGEN FOR BØRN I UDSATTE POSITIONER?

Digitale teknologier kan give børn med særlige behov og i udsatte positioner nye og bedre muligheder for at håndtere dysfunktioner og vanskeligheder. Herved bidrager de positivt til den pædagogiske hverdag. Men digitale løsninger kan også risikere, at stille sig i vejen for at børn, som i forvejen er i udsatte positioner, kan etablere betydningsfulde relationer og indgå i fællesskaber med andre børn. Det er ikke nok at udstyre børnene med en tablet eller en robot. Man kommer ikke med i fællesskabet ved at sidde alene bag en skærm. De personlige og sociale udfordringer kræver pædagogisk kompetente og nærværende voksne.

Derfor mener BUPL, at pædagoger skal vurdere, om brugen af de nye teknologier medfører in- eller eksklusion af børn i udsatte positioner.

6

HVORDAN KAN PÆDAGOGERNE FREMME BØRNS DIGITALE DANNELSE?

Pædagoger spiller en vigtig rolle for børns udvikling af dannelseskompetencer til at færdes i en stadig mere digital verden. BUPL's etiske grundlag for pædagoger giver en solid platform til at arbejde med børn og unges brug af digitale medier i et etisk perspektiv. Det er godt, hvis børn så tidligt som muligt inviteres med i drøftelsen af hvilke billeder eller tegninger, der må deles med andre eller offentliggøres på nettet. I skole og fritidsinstitutioner skal der skabes rum for dialog om "god" digital praksis og etisk adfærd på sociale medier og i digitale fællesskaber. Her kan pædagoger inddrage børnene i håndtering af digital mobning og i løsninger, der kan forebygge krænkende adfærd.

Derfor mener BUPL, at digital dannelse er en sag for pædagoger, hvis kompetencer skal bringes i spil og styrkes for at forebygge digital mobning og krænkende adfærd på nettet.

7

HVILKE UDFORDRINGER ER DER FOR PROFESSIONEN OG FREMTIDENS DIGITALE PÆDAGOGIK?

Digital dannelse og almen dannelse hænger tæt sammen, og fremmer livsduelige og kritiske samfundsborgere. Men det er en udfordring, at børn og unge i fremtiden bliver endnu mere digitale. Det stiller stigende krav til pædagogprofessionen og til pædagogikken. Hvordan kan pædagoger sikre, at digitaliseringen støtter børn og unge i deres ret til at udtrykke sig mangfoldigt og kritisk? Hvordan kan dag- og fritidsinstitutioner fremme børn og unges kreative udtryksformer i de pædagogiske læringsmiljøer? Og hvordan kan pædagoger i skolen i samarbejde med lærerne rustes til at lede kreative og uforudsigelige digitale processer? Pædagoger kan guide børn og unge i at udtrykke sig og skabe i sociale fællesskaber. Men der er brug for, at pædagoger tilegner sig den nødvendige viden fra forskning og praksis.

Derfor mener BUPL, at pædagoger skal have efter- og videreuddannelse i brugen af digitale redskaber, og at de inddrages i udvikling og implementeringen af nye digitale løsninger.

Vi skal hele tiden spørge os selv, om de digitale redskaber er med til at gøre børnenes liv i daginstitution, skole og fritidsinstitution, til et endnu bedre liv samlet set. Det gælder især børn i udsatte positioner og med særlige behov. Det gode børneliv skal være overliggeren. Også når vi taler om digitalisering, smartphones, tablets, Facebook og robotter.